

La brillant conferència que el nostre digníssim amic senyor Antoni Dot, President del Consell de la Cooperació de la Generalitat i diputat al Parlament Català, va donar el dia 29 de maig, a "Ràdio Associació de Catalunya, Societat Cooperativa"

Tal com estava anunciat, el passat dia 29 de maig, tingué lloc a R. A. de C. S. C., una conferència, a càrrec del nostre bon amic Antoni Dot i Arxé, president del Consell Superior de la Cooperació de la Generalitat de Catalunya i diputat al Parlament català. Desitjosa l'entitat organitzadora de donar a l'acte tot el relleu que es mereixia, hi foren invitades diverses personalitats significades en el camp del Cooperativisme. Entre els assistents recordem els diputats al Parlament de Catalunya senyors Laureà Dalmau Pla, Joan Baucells Xiberta i Josep Fàbrega Pou; els senyors Josep Ferrer Santus, vice-president del Consell Superior de la Cooperació i del Comitè Executiu de la Federació de Cooperatives de Catalunya; Ramon Vidal i el diputat al Parlament català Xavier Casademunt Arimany, membre de l'esmentat Consell; l'alt funcionari senyor Joan Coloma Chalmeta, secretari de l'esmentat Consell; els senyors Celestí Ventura Rabelli, Jaume Pujol i Domènec Torres, secretari, comptador i caixer, respectivament de la Federació de Cooperatives de Catalunya; els senyors Juli Blanquer, director d'«Acció Cooperativa», i Jaume Martorell Portes, membre enginyer del Comitè Permanent d'Indústries de la Generalitat; els senyors Pau Llorens, Eduard Rifà, Joan Sàbat, Josep Bolet, Alfons Lagoma, Albert Roca i Salvador Albafull, membres del Consell Directiu de R. A. de C. S. C.; els membres de la seva Junta Consultiva senyors J. Manuel Ganzer, Gabriel Bretó, Lluís Soler Serra, Josep Ros i Güell, Josep Pratdesaba, Frederic Espauella i Albert Rocamora, i els alts empleats de la repetida Emissora senyors Ramon Pérez Vilar Joan Domènec, Màrius Calvet, Ramon Pérez Pujol, Tomàs Roig i Llop, Joaquim Serra i Antoni Santjoan. Excusà la seva assistència per tasques urgents, l'honorable senyor Lluís Prunés, conseller d'Economia i Agricultura del Govern de la Generalitat.

Després d'una brillant presentació del senyor Pau Llorens, el senyor Dot començà la seva interessant dissertació:

"La Cooperació com a solució dels problemes econòmics i socials"

«Agraeixo molt l'avinentesa que em facilita Ràdio Associació de Catalunya, d'adreçar-me als cooperadors i mutualistes catalans, perquè em permet de fer unes consideracions sobre les causes que crec

que han produït el descens d'eficàcia de l'actual economia en relació amb les necessitats dels pobles i de quines són, per mi, les ordenacions de caràcter moral i econòmic que poden portar un major benestar i que poden produir als homes la satisfacció de veure's enrolats en una organització social, més en concordança amb la concepció que d'una millor humanitat té tothom, i que si bé pot ésser, quant a la forma, diferent en cada un de nosaltres, en el fons és essencialment igual.

No diré res de nou, res que no s'hagi ja dit altres vegades.

La Humanitat és un enfilall d'experiències a través de la Història; podem observar la successió continuada de fets: uns produïts arran de la concreció d'uns pensaments, i altres que produeixen després la naixença d'unes idees.

Sembla que lògicament, tot fet nou hauria de tenir relació amb la gestió orgànica dels pensaments dels predecessors immediats; en canvi, veiem com, en els fets de caràcter econòmic, són les necessitats materials, de condició, de situació, les que fan néixer la preocupació d'una nova ordenació ideològica que, una vegada obtinguda, es tradueix—no sempre—en solució dels fets que l'han motivada. Tenim l'exemple dels homes que preparaven la Revolució francesa, fent-se ressó de la inquietud del seu poble; no reconeixien cap perjudici en ordre a religió i a societat; la raó era l'única mesura; el privilegi, l'opressió, la injustícia havien de desaparèixer a l'impuls de les idees noves, basades en la igualtat per naturalesa i en els drets indiscutibles de l'home. I quin va ésser el resultat? La raó no fou pas aleshores una bona mesura. Queia una concepció tradicional de la societat, però el pensament nou s'identificava amb una injustícia i amb una igualtat que no era la que pretenia el poble; no resultà per tothom la igualtat, ni foren reconeguts a tots els homes llurs drets.

De fet s'estabilitzava solament una igualtat política, però els problemes que suscitaven la convulsió persistien vius; s'obtenia, en relació al passat, una estructura més racional, però que en res no s'assemblava al pensament que n'havia estat el motor.

El liberalisme econòmic tenia un vici de creixença; no responia a l'exigència de la necessitat; s'havia concretat en un pensament, però aquest no es completava amb una organització més concordant. S'obte-

nia la transformació de les possibilitats individuals de producció en una solució col·lectiva i en canvi l'apropiació del fruit col·lectiu tenia caràcter individual.

Tenia, el sistema, la necessitat—per les seves característiques de lliure concurrència—d'impulsar el perfeccionament constant de la maquinària i, en conseqüència, el fet de la producció il·limitada. Per aixó, en convertir-se la manufactura en indústria, la producció s'incrementava d'una manera extraordinària; però, en canvi, l'excés de l'oferta sobre la demanda provocava una superabundància de productes que obligà, i obliga encara, que els Estats prenguin com a mesura preventiva resolucions que, en definitiva, són perjudicials per al mateix Estat.

Els remeis del nacionalisme econòmic, dels sistemes de tarifes, de contingents, de boicots, són més dolents que la pròpia malaltia. A part que provoquen en l'economia de l'Estat un desnivell insuperable, ajuden, també, a dividir la societat en classes; provoquen recels i egoïsmes.

Lògic és, doncs, que aquesta situació vingui preocupant de fa temps i que pretenguem trobar l'estructura que permeti que aquella concepció d'una millor societat que, a través del procés històric de la Humanitat veiem perfilar-se cada dia més, sigui més abastable en la realitat.

No podem pretendre, naturalment, arribar a una perfecta concordança; existeixen, i existiran sempre una munió d'imponderables fruits de la normal limitació dels homes.

Però això no justificaria que, acceptant la teoria dels que creuen que la Història es repeteix, ens creuéssim de braços i deixéssim per als altres la solució dels problemes.

No!, arrapada al fons de l'ànima hem de portar sempre la flama encesa de la renovació; l'esperança que de nosaltres en depèn l'obtenció d'uns moments millors.

La vida ens ha d'ésser definició i norma política.

Recordem que la nostra llibertat conscient, d'extensió infinita, relativa, però, quant a la concreció objectiva de les coses, no pot, de cap manera, servir a l'interès absorbent de la societat; al contrari, ha d'imposar la valor de la seva aspiració per fer possible la màxima plasmació de l'ordre que garanteixi la necessària relació i comprensió dels homes de l'Univers.

Dues oracions tinc sempre constants a la meva memòria. Una de Plató, que diu: «Estic convençut que no és un cos sa el